

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Corpus Juris Canonici Emendatum Et Notis Illustratum

Gregor <XIII., Papst>

**Editio haec postrema summâ fide & diligentîâ nunc denuò à
mendis prioribus Typographicis purgata, 1670**

Extravagantium communium, liber quartus

[urn:nbn:de:bsz:31-107487](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107487)

EXTRAVAGANTIUM COMMUNIUM, LIBER QUINTUS. DE SIMONIA.

TITULUS I. CAPITULUM PRIMUM.

Pastus vel jocalia exigentes, & etiam dantes pro religionis ingressu, si sint singulares personæ, excommunicationis: si Conventus vel Capitulum suspensionis sententias ipso facto incurrun: cuius utriusque, vinculi absolutio soli Papæ reservatur: aliis poenis in suo robore duraturis, nisi ingredientes aliquid sponte, & sine pactione obtulerint. Quid de personis jam tali labe sedatis, & bonis sic receptis faciendum sit, tandem patefacit.

Urbanus IV. alias, V.

Sane in vinea Domini, nostræ licet insufficientibus meritis commissa custodiz, nascentes vepres & spinæ ad eò convaleant, quod speratam fructificationem ipsius valeant impedire, diligentiz nostræ incumbit officio, ut illas extirpare radicibus soletis studio procuremus. Sanè multorum fide dignorum relatione didicimus, quod in nonnullis Ecclesiis, monasteriis, prioratibus, & aliis locis religiosis, tam virorum, quam mulierum, ordinum, regionum & partium diversarum detestabilis, & à canonibus reprobata servatur abusus, quod cum personæ aliquæ recipiantur ab eis ad observantiam regularem, ipsæ temeritate præsumptuosè pastus seu prandia Capitulis & Conventibus ipsarum Ecclesiarum, monasteriorum, prioratum, & locorum, aut pecunias, aut jocalia, seu res alias ipsius Ecclesiarum, monasteriorum, prioratibus, & locis, seu præfidentibus eis, ex statuto seu consuetudine, que contra prela est potius dicenda, tribuere compelluntur: Ex quibus decori Ecclesiastica & immaculata religionis detrahitur. Quamplures etiam, tam execratione huiusmodi criminis, quam expensarum onere à sacra religionis proposito retrahuntur: Ipsæque Ecclesie, monasteria, & loca simulantium Deo consecratis numeris remanent destituta, & in multorum mentibus fidelium scandalum generatur. Nos igitur huic morbo pestifero cupientes congruam adhibere medicinam, & aliis poenis in talis præsumptis influctis à jure in suo robore duraturis, poenam adhibere graviolem: universis Abbatibus, Prioribus, Decanis, Præpositis & Magistris, necnon Abbatissis & Priorissis, aliisque Prælatibus, quovis nomine nuncupatis, & eorum officialibus quantumque etiam Ecclesiarum, monasteriorum, prioratum, domorum & locorum quorumlibet, religionum, ordinum etiam militarium, tam exemptorum, quam non exemptorum, quocumque nomine censentur, ac Capitulis & Conventibus & singularibus personis eorum, teo ac presentium auctoritate Apostolicâ (quamvis sit eis à

jure inhibendum) districtius inhibemus, ne tam à maribus quam à mulieribus, volentibus ingredi eorum religionem, Ecclesias, monasteria, prioratus, domus seu loca, in eandem personarum receptione, aut ante vel post illam, quoscunque pastus, prandia seu cenas, pecunias, jocalia, aut res alias, etiam ad usum Ecclesiasticum, seu quemvis pium usum alium deputata, vel deputanda, directe vel indirecte petere vel exigere: quoquo modo præsumant. Sed eas potius cum omnimoda pietate recipiant, ac in victu & vestitu sicut alias personas suarum Ecclesiarum, monasteriorum, prioratum, domorum, & locorum sincerâ charitate portent: Illa duntaxat quæ personæ ipsæ ingredientes pure & sponte, & plenâ liberalitate, omnique pactione cessante, dare vel offerre Ecclesiis, monasteriis, prioratibus, domibus, & locis huiusmodi voluerint, cum gratiarum actione licite recepturi. Nos enim, qui secus egerint, si sint singulares personæ tam dantes, quam accipientes, huiusmodi excommunicationis: si Capitulum vel Conventus fuerit, suspensionis sententias eo ipso decernimus subiacere: A quibus (præterquam in mortis articulo) absolvi nequeant absque sedis Apost. licentia speciali. Ceteram personis illis utriusque sexus, quæ jam labe huiusmodi sunt sedatæ, eorum providentes salutem, de benignitatis gratia eas liberantes, concedimus, quod per suos locorum diocesanos hæc vice duntaxat à crimine huiusmodi & nota infamiz inde contracta, auctoritate Apostolicâ absolvantur: canonicè prouide ipsi poenitentia salutari impositâ, de qua ipsorum discretionem videbitur expedire, & demùm cum ipsis, ut in earum Ecclesiis, monasteriis, prioratibus, dignitatibus & locis licite valeant remanere, misericorditer dispensetur. Insuper erga personas illas, quæ in præmissis recipiendo aliqua contra canonicas sanctiones peccasse noscuntur, volentes nos reddere gratiosos: omnia recepta huiusmodi si ad communem usum monasteriorum seu locorum eorum sunt applicata, ea ad dictum usum licite concedimus retineri. Si verò ad specialem usum Abbatis seu Abbatissæ, Prioris aut Priorissæ, aut alterius singularis personæ retineantur, illa venire præcipimus in communi. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostræ inhibitionis, constitutionis, concessionis, & præcepti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si

^a Vide cap. non satis. cap. cum in Ecclesia corpore. & c. Veniens. cum ibi notatis, extr. de simon. adde B. Thom. 2. 2. q. 700. art. 7. ad quartum argumentum.

quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum 2. Nonis mensis Aprilis, Pontificatus nostri Anno I.

CAP. II.

¶ Omnes simoniace cujuscunque dignitatis aut status, sunt ipso facto excommunicati: nec habent simoniaco ordinati ordinem executionem. Et electiones aut alia provisiones per simoniam facta non valent, nec ipsi percipiendi fructus tribuunt. Mediatres etiam simoniæ eadem censuræ ligantur, qui à solo Papa absolventur. Et annis prædictis sunt Romano Pontifici revelandi.

Paulus Venetus Papa II.

CUM a detestabile scelus simoniacæ pravitatis tam horreat atque damnet: Nos considerantes quod plures peccatorum gravitas quam Dei timor arcere solet à voluntate peccandi, ac summis desideriis affectantes, ut horum pestiferum vitium non ex usu solum, sed etiam ex mentibus hominum saltem propter peccatorum metum penitus evellatur: prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum vestigiis inhaerentes, ac etiam omnes & singulas excommunicationis, suspensionis, privationis, & interdicti sententias, censuras & penas dudum à Romanis Pontificibus prædictis, & pro talibus reputatis contra simoniacos quomodolibet latis, & illos, qui cujuscunque status, gradus, ordinis, conditionis vel præminentia fuerint, etiam si Cardinalatus, Patriarchali, Episcopali, Regali, Reginali, vel aliâ quavis Ecclesiasticâ seu mundanâ dignitatibus præfulgeant, & eorum quemlibet, tam manifestum, quam occultum, quas ipso facto eos incurere volumus, confirmantes & innovantes Apostolicâ auctoritate, declaramus quod omnes illi, qui simoniacè ordinati fuerint, à suorum sint ordinum executione suspensi b. Per electiones vero, postulationes, confirmationes, provisiones, seu qualvis alias dispositiones, quas simoniacè contigerit labe fieri, & quæ viribus omnino careant in Ecclesiis, monasteriis, dignitatibus, personaribus, officiis Ecclesiasticis, & quibusvis beneficiis, aut alio quo corum cuiquam jus nullatenus acquiratur, nec inde faciat aliquis fructus suos, sed ad illorum omnium, quæ perceptit restitutionem sub animæ suæ periculo sit adstrictus. Statuentes præterea, quod universi & singuli etiam præmissis dignitatibus præditi, qui quomodolibet dando vel recipiendo simoniam commiserint, aut quod illa fiat, mediatores extiterint, seu procuraverint, sententiam excommunicationis incurrant: à qua nisi à Romano Pontifice pro tempore existente non possint absolvi, præterquam in mortis articulo constituti. Et ut hujusmodi labis contagio frequentius reprimatur, omnibus & singulis Ecclesiasticis secularibusque personis cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, in virtute sanctæ obedientiæ districtius injungimus, ut eos omnes, quos simoniam hujusmodi commisisse vel procurasse, aut in ea mediatores esse sciverint, Pontifici prædicto, vel cui idem Pontifex duxerit committendum, per se vel alios revelare quantocius non omittant. Pro revelatione hujusmodi, etiam si complices e fuerint, non solum

a Vide extravagantem Pii V. incip. Cum primum. b & ut simoniaca pravitate, per quam hæc constitutio inviolabiliter observari mandatur. c & de intellectu desensionem Castiliori 3. tit. de confite. d Vide e. de simoniac. & ibi plenè per Canonistas. extrâ, de simonia. adde amicus beatorum Thomam 2. 2. q. 100. art. 2. ad quartum argumentum. c Complices criminis quandoque præmittantur. Cod. ad leg. Juliam majestatis. l. quisquis. in fine.

veniam à nobis, sed etiam gratiam consecuturi, si eorum indicio participes tanti criminis valeant coerceri. Quod si non fecerint, absolvi non valeant, donec prædicta revelent, & complices hujusmodi detecti archibus puniantur.

Nulli ergo, &c. nostræ confirmationis, innovationis, declarationis, & voluntatis infringere, &c. Datum à Rome apud sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ M. CCCC. LXIV. 9. Cal. Decemb. Pontificatus nostri Anno 1. Publicata die 24. Novemb. Anno prædicto.

DE JUDÆIS.

TITULUS II.

CAP. I.

¶ Christiani arma portantes ad infideles Christianos impugnantes, ipso facto sunt excommunicati, capitulum serva, infames & interdicti tam active, quam passive, & eorum bona confiscata, vide cap. ita querendum. & cap. ad liberandam. extra. cod. tit.

Clemens V.

MULTA a mentis amaritudine concitatos, gravisque doloris aculeus perfodit mentem, nostram, intelligentes, quod reos fidei baptismatis in deum aberrantes, qui debent optrobim illatum Domino in terram hereditatis suæ totis viribus vindicare, potius injuriatoribus suis favent, Saracenorum videlicet horribili & peridæ nationi, & degenerantes miserabiliter à statu fidelium, famæ propriæ immemores, & saluti oblitii, inimicis crucis Christi, contra ipsius negotium, ferrum, equos, arma, & alia vitia, necnon victualia, & mercimonia in Alexandria, & ad alia loca Saracenorum terræ Aegypti deferre præsumunt. Ex quo manifeste apparet, quod Christianos, qui ad defensionem hereditatis Domini ibidem pro fide remanent, talibus ad sui subsidia treverenter impugnant: propter quod fidei negotium, ibidem quodammodo nocitur deperire. Nos igitur qui ad liberandam terram ipsam operam dare intendimus (cum Dei adjutorio) efficacem, tam graves transgressus ulterius sustinere nolentes, felices recordationis Nicol. Papæ IV. prædecess. nostri vestigiis inhaerentes, præsentium tenore statuimus, ut nullus arma, equos, ferrum, lignamina, victualia, & alia quæcumque mercimonia in Alexandria, vel alia loca Saracenorum terræ Aegypti deferre, mittere, vel portare, seu de portibus eorum, ut eisdem deferantur, extrahere, vel extrahi permittere, aut eis alias auxilium vel favorem præstare quoquo modo præsumat. Nos vero illos, qui contra hujusmodi constitutionem nostram ausu temerario venire præsumpserint, eo ipso excommunicationis sententiæ decernimus subiacere: à qua absolvi nequeant, nisi tantum de bonis propriis in dicta terra subsidium converendum exolverint, quantum ad partes prædictas detulerint vel miserint, aut deferti, vel de ipsorum portibus extrahi permissum deserendum: nec tunc etiam ab eadem (præterquam in mortis articulo) absolvantur sententiæ, absque mandato sedis Apostolicæ specialis. Et nihilominus, si personas eorum capi contingat, in servitatem & captivam illorum esse volumus, in quorum ceciderint captivem. Auctoritate insuper Apostolicâ statuimus, ut illi, qui contra hujusmodi statutum nostrum quomodolibet venire præsumpserint, præter penas prædictas, quas ipso facto incurrant, perpetuò sint infames, & inestabiles habeantur.

a Præter cap. ita querendum. & cap. ad liberandam. extra. de Indan. vide Clem. 1. cod. tit. & processum Bullæ in carta Domini. 9. 7.

TUT:

quod prædictorum articuloꝝ assertio, prædicatio, & doctrina redundare poterant in multarum perniciem animarum, ipsos per Prælatos magistros in Theologia examinari fecimus diligenter. Nos ipsi etiam cum dictis fratribus nostris collationem solertem & examinationem habuimus super his. Per quas quidem collationem & examinationem super his habitas, comperimus præmissos articulos doctrinam non sanam, sed periculolam multum & veritati contrariam continere. Quos etiam articulos omnes & singulos idem magister Joannes, veris sibi rationibus opinioni dudum suæ habitæ contrariis demonstratis, in consistorio revocavit: asserens se credere eos non veros, sed ipsorum contrarium verum esse, & dicens se velire rationibus sibi factis in contrarium respondere. Ideoque ne per assertionem, prædicationem, & doctrinam huiusmodi in errorem (quod absit) animæ simplicium prolabantur, omnes articulos & quemlibet eorum tanquam falsos & erroneos, & à doctrina sacra devios auctoritate Apostolica condemnamus & reprobamus, de fratrum nostrorum consilio prædictorum, doctrinam contrariam veram, & contrarium esse catholicam asserentes: scilicet, quod illi, qui prædictis fratribus confitentur, non magis teneantur eadem peccata confiteri iterum, quam si ea aliàs confessi fuissent eorum proprio Sacerdoti juxta concilium generale 4. Optantesq; veritatis vias notas esse fidelibus cunctis, & prædictis erroribus præcludere aditum, ne subintrent errores, felices recordationis Alexandri quarti, & Clementis quarti Romanorum Pontificum, prædecessorum nostrorum vestigiis innitendo, universis & singulis districtius inhibemus, ne quisquam præmissos articulos per nos (ut præmittitur) damnatos & reprobatos, & contenta in eis, vel aliquo ipsorum, utpote à catholicis mentibus respuenda, tenere audeat, seu defendere quomodolibet, vel docere. Quocirca universitati vestræ per Apostolica scripta præcipiendo mandamus, quatenus universis & singulis vestrum in civitatibus & diocæsibus vestris convocato clero & populo communiter omnia præmissa & singula per vos, seu alios solenniter publicetis. Nos etiam eidem magistro Joanni mandamus, quod in scholis & sermone Parisius prædictos articulos, & contenta in eis tanquam veritati contraria propriæ vocis oraculo, asseveratione constanti publicè debeat revocare. Quod se facturum dictus magister Joannes efficaciter promisit. Datum Aven. 8. Cal. Aug. Pont. nost. Anno 7.

CAP. III.

Inquisitores hereticæ pravitatis consueverunt Ecclesiasticas subminare non possunt in Officialibus & Nuntios sedis Apostolicæ sine ipsius licentia specialiter: sed de eorum excessibus informationem facere possunt, & deinde Romano Pontifici significare.

Idem.

Cum b Mattheus de Pontinian, ordinis Prædictorum, inquisitor hereticæ pravitatis in regno Sicilia auctoritate Apostolica deputatus, frivolâ occasione quaesitâ, ac nostrâ & Apostolicæ sedis reverentiâ & honore postpositis, in dilectum filium G. de Baletto, Archidiaconum Foroliviensem, Capellanum nostrum, Campaniæ, Maziniacque rectorem excommunicationis sententiam inconsultis motibus, non sine multa temeritate duxerit proferendam: Nos volentes de cætero talium præsumptoribus obviare, universis & singulis, tam ordinariis, quam delegatis iudicibus, & inquisitoribus

a Id est, Conc. gener. Later. sub Innoc. III. c. 21. & refertur in cap. annis. de pœnit. & remiss. b Super hac constitutione, vide omnino Consilium Lapsi. incip. factum super quo. id consilium nunc circumfertur post Consilia Oldradi, adde Eymericum in directorio inquisit. part. 1. quæst. 20.

pravitatis ejusdem, & aliis universis & singulis, quacunque auctoritate fungantur, auctoritate Apostolicâ districtius inhibemus, & mandamus expressè, ne contra nostros & Apostolicæ sedis officiales vel nuntios, aut ipsorum aliquem, quâvis occasione vel causâ, absque nostrâ & Apostolicæ sedis licentia speciali, eis per sedis ipsius literas concedenda, plenam faciente de tenore præsentium mentionem, procedere quocummodo præsumant, aut in eos, vel ipsorum aliquem excommunicationis vel suspensionis, seu qualvis alias sententias promulgare. Nos enim ex nunc decernimus irritum & inane, quicquid contra inhibitionem & mandatum huiusmodi contigerit attentari. Volumus tamen, quod diocæsani & inquisitores prædicti, super iis, quæ negotium tangunt fidei, alii vero super iis, quæ rem tangunt vel publicam, vel privatam, sive ordinariis, sive delegatis, quacunque auctoritate fuerint, prout possent ad eorum officium pertinere, si quid per officiales & nuntios ipsos indebitè forsitan attentatum extiterit, se plenius informare, idque nobis significare studeant, ut providere super hoc de remedio opportuno valeamus. Nulli ergo, &c. Datum Avenion. XII. Cal. Jan. Pont. nost. Anno 11.

DE SCHISMATICIS.

TITULUS IV.

CAP. UNIC.

Processus & sententias latus per Bonifacium octavum, contra Jacobum & Petrum de Columna, tanquam Schismaticos, & eorum posteros, revocat licet Benedictus XI. exceptis configurationibus, in quibus nihil immutat. Et sic (ut clari patet) has extravagagens corrigi, & prorsus revocat cap. unic. eod. tit. lib. 6.

Benedictus XI.

Dudum bonæ memoriæ Bonifacius Papa VIII. prædecessor noster, contra Jacobum, Petrum & Joannem de sancto Vito, Otonem quondam Agapitum, Stephanum & Jacobum Scyarram, nepotes memorati Jacobi, & filios olim Joan. de Columna, & posteritatem eorum, necnon contra Richardum, Petrum & Joan. de monte Nigro, ac adjuutores, fautores, & receptatores eorum, cujuscunque status, etiam imperialis, vel regali dignitate fulgerent, contra ipsam insuper Præneste, dum vixit, varios fecit processus, sententias graves ponas habentes & multas, prout in eisdem processibus continetur, ex quibus sic paucas ex multis, & prolixis breves exprimimus, quod intelligi volumus specialiter singulas numeratas, & nominatim expressas. Inter cætera liquidem deposuit dictos Jacobum atq; Petrum à Cardinalatibus sanctæ Rom. Eccles. reddens eos & filios dicti Jacobi, & posteritatem eorum inhabiles ad Apostolicæ dignitatis apicem & Cardinalatûs honorem: ipsos, eosdemque Jac. & Otonem & Richardum benedictis Ecclesiasticis, & Ecclesiis cunctis privavit, eosque & Agapitum, Stephanum & Scyarram prædictos bannivit ab urbe, & ita Ecclesiæ supradictæ ipsorum confiscavit bona & jura, plurium excommunicationum sententiis innodavit, addixit infamiam, capiendos exposuit, judicavit Schismaticos, & tanquam hereticos puniendos, ab administrationibus & officiis, jurisdictionibus, exercitiis & dignitatibus in urbe & circa in Rom. Eccles. & curia, ac ipsorum posteros perpetuò, & in terris Rom. Eccles. usque in quartam generationem, per masculinum & femininum sexum coercuit, eis incolatum, civilitatem & habitationem urbis, circumpositæ regionis, & terrarum subjeclarum Ecclesiæ interdixit, & intellabiles fecit. Nos itaque, qui ejus vices in terris gerimus, cujus est proprium misereri & parcere, eorum miseriis & ærumnis compatimur, ad clementiam pro eis commovemur, ipsi pietatis nostræ apertimus viscera, & manue-

manufacturam non negamus, misericordes ab eis non avertimus oculos, illisque pium animum exhibemus. Ideoque omnes prædictas, depositionis à Cardinalatibus, privationis à beneficiis & Ecclesiis, inhabilitatis ad Papatum Romanum, & bonorum, & jurium, quæ certis nobilibus Romanis civibus & aliis concessa sunt (confiscationibus exceptis, in quibus nihil immutamus ad præsens) sententias, poenas & multas, & aliâs, quæ in processibus memoratis sive alibi continentur: verbo etiam in vita ipsius, vel in morte in eos latis & inflictas, seu confirmatas & innovatas per prædecessorem eundem, sicut si (ut prædicatur) essent per nos specialiter numeratas, & nominatim expressæ, tam ad prædictos Jacobum & filium Joannis de Col. masculinam & femininam prolem, eorundem Joannis & filiorum per utrumque sexum posteritatem descendente ab eis, Pet. & Richardo, & Joann. de monte nigro præfatos, quàm ad coadiutores, fautores, receptatores, susceutores, & sequaces eorum: quoslibet alios, penitus tollimus & viribus vacuumus: Ita, quòd nec etiam pro præterito tempore possint super eis aliqua persona impeti, quæ incurrisset eos, aut contra ipsas aliquem effectum habere. Eisdem quoque quavis alia quàm præfatarum, depositionis à Cardinalatibus, privationis beneficiorum & Ecclesiarum, confiscationis bonorum & jurium, quæ (ut præmittitur) dictis civibus seu aliis sunt concessa, & inhabilitatis ad Papatum, sententia sive poena abstulit, reddimus. Et irregularitatem, si quam quocumque modo contraxerint, removemus, & notam abolemus ipsius: Inhibentes ne jam dicta Præneste cum monte suo reedificetur, vel muniatur, aut civitatis nomen, sive Episcopatum recuperet absque nostra licentia speciali. Non obstantibus quibuscunque constitutionibus, processibus, inhibitionibus, decretis, privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, earum effectus possit quomodolibet impediri: & de quibus, quorum quorundem tenoribus, de verbo ad verbum debeat in nostris literis fieri mentio specialis.

DE FURTIS.
TITULUS V.
CAP. UN.

Publicatio excommunicationis lata in eos, qui furati sunt thesaurum Ecclesie, quem jubente Clemente Papâ de Perusio in Lucanam civitatem tres viri hic nominati deportaverunt. Et hic habetur optima prædicta monendi malefactorum, ut intra certum terminum satisfaciunt, aliâs excommunicationem incurrant: & modum ipsius excommunicationis publicanda hæc extravaganti clarè manifestat.

Joannes XXII.

INFIDELIS & stolidæ prædicationis alumni se per culpæ vitium indignos efficiunt, ut matris Ecclesie filii nuncupentur, dum ad ipsius matris injuriam se convertunt (quod gravi nos commotione perturbat) matris ejusdem pietatem offendunt: & his in perniciem miserabili caritate delapsis, respurgunt infamie maculis loca propriæ nationis. Dudum siquidem nonnulli degeneri filii, qui ad quæque nefaria currere sunt ausi, perveris ausibus in matris ejusdem profluentes injuriam & offensam, illam thesauri sui maximam partem, quæ de Perusio ad civitatem Lucanam de mandato felicis record. Domini Clementis Papæ V. prædec. nost. dum adhuc viveret, per dilectos filios Vitalem de Chabernate, Clericum Burdegalen. diocæs. & Guliel. de Luna, fervientem prædecessoris ejusdem, unâ cum dilecto filio Jacobo de Casallibus Decano Ecclesie S. Severini Burdegalen. diocæs. Capellano nostro, extiterat deportata: & quæ in sacristia monasterii S. Fedziani Lucanen. tunc temporis servabatur: deinde ad cameram prædecessoris ejusdem fideliter deferendam tempore invasionis civitatis

Lucanen. direperunt in prædam, & de præfata sacristia per violentiam asportarunt. Nos igitur ad recuperationem thesauri prædicti sollicitis studiis prætendentes, omnes & singulos asportantes thesaurum prædictum, & alios, penes quos aliqua de thesauro fuerunt, vel adhuc existunt, auctoritate Apostolica coram hac fidelium multitudine copiosa monemus, ut ea nobis, aut ei, quem ad id duximus deputandum, intra quatuor mensium spatium à die datæ publicationis præsentium numerandum, cum integritate restituant & assignent: ac omnes & singulos scientes, ubi, vel penes quos aliqua de dicto thesauro extiterint, vel existant, ut intra terminum prædictum, nobis aut ipsi deputato nostro indicare studeant: alioquin in omnes & singulos monitionis hujusmodi contemptores, cujuscunque dignitatis, status, vel conditionis extiterint, etiam si Patriarchali vel superiori, aut aliâ quâcunque præminent dignitate, ex nunc auctoritate prædictâ excommunicationis sententiam promulgamus: Mandantes illos per diocæsanos locorum & rectores parochialium Ecclesiarum, civitatum & diocæsium earundem singulis diebus Dominicis & festivis pulsatis campanis & candelis extinctis excommunicatos publicè nunciari: processuri ad graviora nihilominus contra eos, necnon & contra civitates, communitates, universitates, & singulares personas quascunque, quæ fuissent in præmissis culpabiles, sicut protervia ipsorum exegerit, & viderimus expedire. Non obstante, si eis, aut eorum aliquibus, vel alicui sub quacunque forma vel conceptione verborum, à sede Apostolica sit indultum, quòd excommunicari non possint, per literas sedis ejusdem non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & quâlibet aliâ dicitæ sedis indulgentiâ generali vel speciali, cujuscunque tenoris existat, per quam effectus præsentium impediri possit, vel quomodolibet retardari. Ut autem hujusmodi nostra monitio verius ad commanem omnium notitiam dedicatur, chartas sive membranas monitionem continentem eandem, in Ecclesia Avenion. appendi vel affigi ostiis, seu superliminaribus ejusdem Ecclesie faciemus, quæ monitionem ipsam suo quasi sonoro præconio & patulo indicio publicabunt: ita quòd omnes & singuli, quos monitio ipsa contingit vel contingere potest, nullam postea possint excusationem prætere, quòd ad eos talis monitio non pervenerit, vel quòd ignoraverint eandem: Cum non sit verisimile, remanere quoad ipsos incognitum vel occultum, quòd tam patenter omnibus publicatur. Datum Avenion. 2. Calend. April. Pontif. nostri Anno 1.

DE CRIMINE FALSI.
TITULUS VI.
CAP. UN.

Alchimia hic prohibetur, & puniuntur facientes & fieri procurantes: quoniam tantum de vera auro & argento debent inferre in publicum, ut pauperibus creetur, quantum de falso & adulterino posuerunt. Et si eorum facultates non sufficiant, poena per iudicis discretionem in aliam commutabitur, & infames fiunt. Et si sint Clerici, beneficii habitus privantur, & ad habenda inhabiles efficiuntur. Vide extravagantem apostolicam Joann. quæ incipit, Provisum. & est sub eod. tit. collocata.

Joannes XXII.

SPONDENT, quas non exhibent divitias, pauperes Alchimistæ: pariter, qui se sapientes existimant, in foveam incidunt, quam fecerunt. Nam

a Vide B. Thom. 2. 2. q. 77. art. 2. ad 1. arg. & ibi. Cajetanum Oldrad. consil. 74. incip. An Alchimista peccet. & latè Cassaneum in catalogo gloria mundi, part. 11. consil. 40.

PPP

haud dubie hujus artis Alchimix alterorum se professores ludificant, cum sua ignorantia concit eos, qui supra ipsos aliquid hujusmodi dixerint, admittuntur: quibus cum veritas quaesita non soppetat, diem certum, facultates exhauriunt: iidemque verbis dissimulant falsitatem, ut tandem, quod non est in rerum natura, esse verum aurum vel argentum sophisticâ transmutatione constringant: eoque interdum eorum temeritas damnata & damnanda progreditur, ut fides metalli eisdem publica monetæ characteres fidei oculis, & non alias Alchimicum fornacis ignem vulgum ignorantem eludant. Hæc itaque perpetuis volentes exulare temporibus, hæc edictali constitutione sancimus, ut quicumque hujusmodi aurum vel argentum fecerint, vel fieri secuto facto mandaverint, vel ad hoc scienter (dum id fieret) facientibus ministraverint, aut scienter vel auro vel argento uti fecerint, vendendo vel dando in solum: verum tantum pondus aurum vel argentum poenæ nomine inferre cogantur in publicum pauperibus erogandum, quanti Alchimicum exiit: circa quod eos aliqui prædicatorum modorum legitime constituti deliquisse facientibus nihilominus aurum vel argentum Alchimicum, aut ipso (ut præmittitur) scienter utentibus, perpetue infamix non respicimus. Quod si ad præfixam poenam pecuniariam exolvendam delinquentium ipsorum facultates non sufficientes, poterit discreti moderatio iudicis poenam hæc in aliam (puta carceris, vel alteram juxta qualitatem negotii, personarum differentiam, aliasque attendendo circumstantias) commutare. Illos vero, qui in tantæ ignorantiam infelicitatis proruperint, ut vedum nummos vendant, sed naturalia juris præcepta contemnunt, artis excedant metas, legumque violent interdita, scienter videlicet adulterinam ex auro & argento Alchimico vendendo seu fundendo, cudi seu fundi faciendone monetam, hæc animadversione percelli jubemus, ut ipsorum bona deferantur carceri, ipsique perpetuo sint insolentes. Et si Clerici fuerint delinquentes, ipsi ultra prædictas poenas priventur beneficiis habitis, & prorsus reddantur inhabiles ad habenda.

DE PRIVILEGIIS.

TITULUS VII.

CAP. I.

Hæc Extravaganti dicitur Prædicatoribus, & Minoribus prius legitur plurima circa tria: videlicet circa prædicationem, confessionum audientiam, & sepulturam. De secundo in b. Sed quia multoties. De tertio in b. Porro. Et licet sit revocata per Clem. II. de sepul. multa tamen novam digna in ea reperiantur, qua non sunt retractata. Et potuisset non inique poni sub tit. de sepul. Sed non est innovatio istem cap. de diversis respectibus, sub varis collocatis titulu: ut patet in cap. significativibus. extra, de libel. oblat. & de appell. Benedictus XI.

INTER cunctas sollicitudines nostras, quibus nos pastorale premit officium, & debitum Apostolicæ servitutis adstringit, illa debet esse præcipua, ut regi Dominico nobis supernâ dispositione commissio, animarum cura non desit, ne illum lupus rapax antiquus serpens humani generis inimicus invadat, ejusque sanguis de nostris (quod absit) clamante Propheta, manibus requiratur. Debemus insuper, quantum ex alto permittitur, pacem inserere, removere scandala, vitiorum amputare materiam, & intelligere super egenum, & pauperem: quia non in finem oblivio erit pauperis, & patientia pauperum non peribit in finem. Sane dudum bonæ memoriæ Bonifacius papa VIII. prædica-

^a Vide Extravagantem Sixti IV. incip. vices illius tit. de transg. & pace, inter commones.

tor nosse, quandam specialem inter Prælatos, rectores, seu Sacerdotes & Clericos parochialium Ecclesiarum ex parte una, & Prædicatorum ac Minorum Ordinum fratres ex altera super faciendarum prædicationum, audientiarum confessionum per eosdem fratres, ac de eis electis, & de funeralibus canonicæ portio articulis constitutionem edidit, eorumque hunc modum imponens, prout in eadem constitutione plenius continetur. Sed pro ea quam intendebat quiescere, turbatio nata est, pro concordia sunt suborta dissidia, & pullulare inquietudines pro tranquillitate noscuntur: neque dum animam solvissè se credit, nodum ligasse videtur, & septem uno Hydræ amputato capite fusciasse. Nec mirum, quia plerumque pariant novitates discordiam, præsertim dum ab eo, quod diu æquum visum est, per novam constitutionem receditur: nec quare recedatur, utilitas evidens vel alia causa subesse. Ideoque cupientes, ut ipsi gregi cura nostra eo plenior impendatur, quò amplior in agmine Domini operariorum numerus operetur, super egenum intendentes & pauperem, ac novitates removens per eandem constitutionem induriam: statum de fratrum nostrorum consilio, ut priorum Ordinum fratres, qui ad hoc deputati fuerint, in Ecclesiis & locis ipsorum, quæ imperialiarum habent, & in possessionem obtinebunt, ac in plateis communibus seu publicis, libere absque diocesanorum & aliorum Prælatorum petita licentia valeant Clero & populo prædicare, eique proponere verba Dei. Caveant tamen omnino, ne hora, in qua diocesanis prædici prædicarent, vel eorum se facerent prædicari, prædicent iidem fratres: putamus etenim dignum, ut majori minor, & superiori inferior deferat in hac parte: nisi forsitan aliud circa hoc facerent de voluntate diocesanorum ipsorum, aut in studiis generalibus prædicarent diebus illis duntaxat, quibus sermones ad Clerum fieri solent, & solemniter prædicari, seu mortuorum funeribus, vel eorumdem Fratrum festis specialibus seu peculiaribus: quia in his casibus cum diocesanis in prædicatione concurrere poterunt. Ubi vero iidem diocesanis vocarent generaliter ad se Clerum aliquâ ratione, vel urgente causâ illum ducerent congregandum, eâ horâ in studiis memoratis diebus, supradicti fratres ab hujusmodi prædicatione cessabunt. In Ecclesiis autem parochialibus fratres ipsi invititis eorum rectoribus seu Sacerdotibus (nisi iussu à superioribus eorundem) non audeant prædicare. Sed quia multoties propositum verbum Dei audientem à peccato non retrahit: idcirco post prædicationem necessarium est penitentia sacramentum, circa quod (nisi articulus necessitatis occurrat) Sacerdoti faciendâ oris confessio (prout scriptum est: *Certe ad justitiam creditur, ore autem se confessio ad salutem*) exigitur: alias frustra esset in sacramento eodem Sacerdotis (qui inter lepram, & lepram debet discernere) ministerium institutum. Electi igitur ab eisdem Fratribus ad audiendas confessiones & penitentias injungendas, libere auctoritate Apostolicâ absque licentia diocesanorum, & aliorum Prælatorum inferiorum, exemptorum & non exemptorum, quibus subsunt, qui ad confitendum accedunt, audiant eis peccata sua confiteri volentes. Non Religiosos, qui secundum statuta suorum Ordinum propriis Prælati confiteri debent, aut ab eis, nec constentur aliis, prohibentur, absolvant: ipsique penitentias salutaris injungant, intra sibi designatos terminos ad hujusmodi exercendum officium constitutos. Excommunicationis vero, vel alias sententias per Prælatos latas contra hoc, vel in ejus fraudem, denunciamus irritas & inanes: nec confessi ipsi Fratribus peccata illa, de quibus confessi sunt eis, & absoluti penitentes, de illis Sacerdotibus propriis teneantur (sicut etiam non te-

^a Psal. 40. ^b Prædicationem non semper retrahit audientem à peccato. ^c Rom. 10.

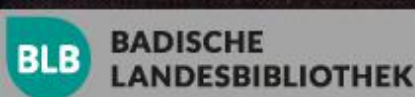
reniur)

mentur iterum confiteri: non obstante constitutione generalis Concilii, quæ sano intellectu (ne sequatur absurdum, quod per poenitentiam dimissa peccata quis confiteri debeat, & quod liberatus debitor adhuc ad solvendum remaneat obligatus) intelligenda est (ut ex ea patet) de illis, qui peccata sua confiteri aliis neglexerunt. Sed Sacerdotes ipsi taliter confessis & absolutis adstricti sint ministrare Eucharistia, & extremæ unctionis etiam sacramentum. Super confessione autem facta Fratibus memoratis, cum de conscientia solius præjudicio (si fallum dicat) agatur in iudicio animæ seu poenitentia foro, stabitur simplici verbo illius, qui sacramenta petit prædicta, & dicit Fratibus se confessum. Duos tamen casus excipimus, scilicet si Sacerdos asserat eum excommunicatum, aut notorie peccatorem. Sed videtur, ne id dicat mendaciter, aut in dolum, vel in fraudem: quia si hoc egerit, à delicto tali, nisi plene satisfecerit (præterquam in morte) absolvi nequeat, nec de illo ad poenitentiam aliter admittatur. Ut autem diocesanis honor debitus referretur, præcipimus, ut Provinciales Priores Prædicatorum, & Ministri Minorum Ordinum prædicatorum, per se vel alios, verbo vel scripto, eis significant, se Fratres ad hujusmodi confessionum audendam, & poenitentiarum injungendam officium elegisse: & non nominando, aut eorum, ipsi assistendo eos, nec illorum numerum exprimendo, petant humiliter à diocesanis eisdem, quod idem electi Fratres de ipsorum beneplacito & licentia dictum, possint in eorum civitatibus & diocesis intra eis determinatos fines officium exercere. Quod si deegerint, vel intra triduum non concedant, extraneis tamen Fratres nihilominus auctoritate eadem hujusmodi officium exequantur. Datam vero licentiam per diocesanos, tum mortem nolimus terminari. Per hoc autem non intendimus, quod prædicti Fratres, qui ad hoc eliguntur officium exercendum, plus habeant in audiendis confessionibus, & poenitentia injungendis, quam parochiales Sacerdotes noscuntur habere. Sicque de casibus Episcopis & superioribus, quos inferius annotamus, ac se de Apost. referatis, se nullatenus intromittant. Observent ergo sollicite dicti Fratres, ne ad confessiones recipiant criminosos criminibus, pro quibus solennis est poenitentia indicenda: modo eodem excommunicatos respiciant, & Clericos, qui propter delictum irregularitatem aliquam incurrant. Inconveniens enim existimamus, ut à peccato absolvat, qui poenitentiam ei debitam imponere, aut irregularitatis poenam, peccati sequelam, vel excommunicationem, quæ insuper maxime à jure quandoque pro crimine, quæve quem ab Ecclesia, & per consequens à participatione Ecclesiasticorum sacramentorum excludit, removere non potest. Incendiariorum, eoque qui tam enormibus sunt irretiti peccatis, quod ea rationabilis consuetudo præscribitur, ut in Episcopatibus aliquibus reservavit Episcopis, similiter non admittant: quam consuetudinem (ex causa, quæ jussit ad id animum nostrum movit) solummodo circa voluntarios homicidas, falsarios, Ecclesiarum immunitatis, & libertatis Ecclesiasticæ violatores, & fortilegos approbamus. Quod si forsitan antequam ab eo, qui potestatem habet, absolvi possint, non eis talem confiteri voluntum verisimiliter testemur: etiam in prædictis casibus læpæsi Fratres eos confiteri volentes audiant, ipsique beneficium absolutionis impendant, sed subeant sacramentum, quod liberati se suis Episcopis & excommunicatoribus presentabunt: excommunicantium super his, pro quibus ab eis excommunicati erant, & Episcoporum pro peccato hujusmodi patitur mandatis. Verum, quia post baptismum inter cetera magis ad salutem necessaria a est propositio verbi

Dei, quo audientes illud, quod est victoria nostra, instruantur in fide, doceantur fugienda fugere, & sectanda sectari, à quo per peccatum lapsi resurgunt, poenitentia sacramentam periciunt: Grandis nobis sollicitudo incumbit, ut tales ad hæc promoveantur Fratres, qui oleo dulcedinis verbi ejusdem nostris foveant subditos, à peccatis prohibeant, increpationis vino peccatorum suorum morseant vulnera, eosque ad illa poenitentia acrimonia purgandum & tergendum provocent & inducant. Ad id vero exequendum sententia a divina legis exposcitur, desideratur ordo, & vita integritas etiam postulat. Scriptum est enim b: [Tu scientiam repulisti, & ego te repulsi, ne sacerdotio fungaris mihi: quia latus Sacerdotum custodimus scientiam, & legem inveniunt ex ore ipsius:] alias prout ad eum pertinet, inter peccatum & peccatum non posset discernere, nec peccator existens Dei a deberet enarrare justitias, & testamentum illius assumere per os suum. Nam ejus vita despicitur, consequens est, ut ejus prædicatio contemnatur. Quare decernimus, ut Priores & Ministri Generales, & Provinciales Prædicatorum, & Minorum Ordinum prædicatorum, vel eorum Vicarii, de discretorum consilio ad tam salubre officium Fratres divina scientia doctos, discretionem vigentes, vitam probatos, & expertos moribus (alioquin disticham reddent in futuro examine rationem) eligant & assumant: sic enim, quod prædicabunt, facient: quæ arguent, operari cessabunt: & in eis edificabitur populus verbo patris. Et exemplo, Ceterum licet (sicut prædicatur) de necessitate non sit, iterum eadem confiteri peccata: tamen quia propter crubescendum, quæ magna est poenitentia pars, ut eorundem peccatorum iteretur confessio, reputamus salubre: districte injungimus, ut Fratres ipsi confidentes attentè moneant, & in suis prædicationibus exhortentur, quod suis Sacerdotibus saltem semel confiteantur in anno: asserendo id ad animarum profectum proculdubio pertinere. Porro, ut circa sepulturam apud loca eorundem Fratrum eligentium sepeliri, & portionem canonicam de relictis eisdem Fratribus minimè detrahendam, ne queat in posterum dubitari: jubemus, ut corpora defunctorum, qui apud eorundem Fratrum loca elegerint dum viverent sepulturam, processionaliter cum cruce, thuribulo, & aqua benedicta, cantando seu legendo officium mortuorum, vel psalmos, & alienas ingredienti parochias, possint assumere, & ad suas deferre Ecclesias tumulanda. De quibuscumque vero relictis præfatis Fratribus in communi, vel singulis ultimis decesserint in voluntatibus, sive apud eos sepeliendi sint, sive alibi, nulla per parochiales Sacerdotes morientium (à quibus Fratres ipsos liberos esse volumus) canonica portio, vel multo minus per Episcopos Episcopalis quarta omnino, cum eis tanquam exempti non subint, nec etiam debito jure parochia, si forsitan cathedralis defunctorum esset parochialis Ecclesia, detrahatur. De funeralibus autem medietatem, si commode divisionem recipiat: alias ejusdem medietatis estimationem solvant parochiali Ecclesia, & Sacerdotibus antedictis. Funeralia vero intelliguntur hoc casu, quæ cum funere deferuntur. De candellis vero, quas Fratres portant, portio non petatur. Moneant autem iidem Fratres, & pro posse inducant confidentes sibi, ut de propriis bonis suis parochialibus Ecclesiis, earumque Sacerdotibus competenter relinquunt, & quæ eis debent parochialia jura reddant. Ad hoc non murmuret, quæ sumus, secularis Clerus, non gerant molestè Prælati: quod circa præmissa sic diximus providendum. Attendant, quanta ex eis, quæ in primis duobus articulis statuta sunt, salus animarum proveniat. Advertant, quanta tollantur jurgia, & patenter confideant, quod eorum opera cum aliis nostro beneficio salubriter, & quasi necessitate patiuntur.

a Verbi Dei propositio est ad salutem valde necessaria.

a Fortis scientia. b Osa 4. Malach. 2. c Psal. 50.

¶ Circa tertium vero articulum diligenter intelligant, quod Fratres ipsi hoc per privilegia Romanorum Pontificum eis benigne concessa, ante constitutionem eandem hactenus habuerunt. Quodque sunt pauperes, nil habentes singuli, in communi rustica praxia, imò nec urbana, vel mobilia, eorum alteri vel etiam universi, mendicant victum, quxrunt vestitum, & eatenus sustinere possant, quatenus vel vivorum pietas, aut morientium charitas eis necessaria subministrat. Quis ergo non misereatur eorum, qui omnia, voluntatem habendi etiam, reliquerunt? Quis non compatiatur eisdem operantibus tam utiliter in agro praxidito? Certe nullus, nisi qui trituranis bovis os impie alligare velit, aut eos subtraclis alimentis necare. Inopes patrimonii onera ipsa non habendi necessitate non sustinent, & à curialibus res Ecclesiis vel piis locis donatas, à quartæ praxatione, seu lucrativorum inscriptionibus lex facit immunes. Relicta pauperibus non patitur falcidiam. Et legata ad fabricam, vel pro ornamentis Ecclesiæ, aut ad divinum cultum perpetuum, solutioni non subjacent canonice portionis. Pauperes autem (ut dictum est) sunt Fratres, & quod eis relinquatur, aut in sua alimenta erogant, aut in fabricam, sive in cultum divinum, & Ecclesiæ ornamenta convertunt. Propter a. quod nos, qui debemus intelligere super egenum & pauperem, & non oblivisci eorum, cum humanitatis sit etiam secularis Principis prospicere egenis, & dare operam, ut pauperibus alimenta non desint: non tam pie, quam quodammodo iuste in eodem articulo egimus, egenos eodem (ut praxmittitur) reddendo ab onere canonice portionis exemptos. Hæc autem (dicta constitutione, que incipit, Super cathedram: quam penitus revocamus, aliisque quibuscunque constitutionibus specialibus & generalibus statutis, privilegiis, indulgentiis, sub quacunque forma verborum concessis, etiam si de ipsis de verbo ad verbum, vel aliquorum nominibus in nostris literis oporteret fieri mentionem, conventionibus, pactis, juramentis, sententiis, consuetudinibus contrariis, nequaquam obstantibus) inviolabiliter observari sancimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, denunciationis, exemptionis, praxceptorum, approbationis, iussionis, voluntatis, revocationis, & sanctionis infringere. Si quis autem, &c.

CAP. II.

¶ Rex Francia & regnicola, per Extravagantem, Unam sanctam, supr. de major. & obed. non amplius subjiciantur Ecclesiæ Rom. quam prius erant.

Clemens V.

Meruit charissimi filii nostri Philippi Regis Francorum illustri, sinceræ affectionis ad nos & Ecclesiam Romanam integritas, & progenitorum suorum praxelara merita memuerunt. Meruit insuper regnicolarum puritas, ac devotionis sinceritas, ut tam Regem, quam regnum favore benevolæ prosequamur. Hinc est, quod nos Regi & regno per definitionem & declarationem bonæ memoriæ Bonificii Papæ VIII. praxdecess. nost. que incipit, Unam sanctam: nullum volumus vel intendimus praxjudicium generari. Nec quod per illam Rex, regnum, & regnicolæ praxlibati amplius Ecclesiæ sint subiecti Romanæ, quam autè existerant: Sed omnia intelligantur in eodem esse statu, quo erant ante definitionem praxfatam: tam quantum ad Ecclesiam, quam etiam ad Regem, regnum, & regnicolas superius nominatos.

CAP. III.

¶ Ordinarii non possunt ferre censuras in suos subditos pro suis negotiis Romanæ civitatis, ibi morantes, aut ab ea recedentes; nec

a Psalms 40.

illos periculis beneficiis: quod si fuerint, irritum est. Et si beneficia illorum alius sint collata, tam dantes, quam recipientes ipso facto sunt excommunicati: & à solo Papa absolvenda.

Eugenius IV.

Divinâ a in eminenti sedis Apostolicæ specula disponente clementiâ constituti, ad ea libenter intendimus, per quæ Officiales praxdictæ sedis obsequiis ejus (ad quam veluti fidelium omnium matrem, pro animarum salute querenda, & justitia prosequenda, de diversis mundi partibus confluit multitudo) tutius & quietius promptiores valeant exhibere. Hinc est, quod nos ex certis rationalibus causis moti, etiam nonnullorum praxdecessorum nostrorum vestigiis inhaerentes, districtius inhibemus locorum Ordinarios, nec non Commissarios & Delegatos eorum, ceterisque universis & singulis quacunque potestate & auctoritate praxlegeant, quacunque dignitatis, gradus vel praxæminentie fuerint, ne contra Officiales praxfatos, quocunque nomine nuncupentur, in nostris & dictæ sedis obsequiis tunc & pro tempore existentes, necnon quoscunque alios pro suis & eorum causis vel negotiis prosequendis ad sedem praxdictam venientes, ac in ea (durante negotiorum & causarum hujusmodi prosecutione) moram trahentes, & recedentes ab eadem, procedere, aut in eos extortitionis, suspensionis vel interdicti, aut privationis officiorum, aut beneficiorum, seu quavis aliam sententiam promulgare praxsumant. Nos enim omnes & singulos processus & sententias contra tenorem & mentem nostræ inhibitionis hujusmodi latis & habitas, & in posterum habendas, ac etiam promulgandas, & quacunque inde secuta, declaramus nulla, irrita & inania, nulliusque extitisse vel existere roboris vel momenti. Necnon quicquid in contrarium à quoquam, quavis auctoritate scienter vel ignoranter attentatum forsan est hactenus, vel in posterum contigerit attentari, etiam decernimus irritum & inane. Et nihilominus in omnes & singulos Ordinarios & Officiales, Commissarios & Delegatos eorum, qui se de dignitatibus ac beneficiis Ecclesiasticis quibuscunque Officialium, aut negotia hujusmodi apud dictam sedem prosecutionum praxdictarum: eos illis forsan privando, atque privatos decernendo seu declarando, vel quacunque privationis praxtextu illa personaliis conferendo, seu de illis in eos quomodolibet se intramittendo, tam in dantes, quam in recipientes excommunicationis, suspensionis & interdicti latis sententias promulgamus: quas volumus eos ipso facto incurtere. A quacunque excommunicationis sententia absolvi nequeant, nisi à nobis vel per nos deputandis, praxterquam in mortis articulo, constituti. Praxmissa autem à die afflictionis praxsentium ad valvas basilicæ Principis Apostolorum de urbe, ex certa scientia quoscunque ligare volumus & arctare: Non obstantibus Apostolicis & quibuscunque generalibus, aut provincialibus, aut synodalibus conciliis, edictis, constitutionibus, ordinationibus, & Apostolicis privilegiis: per quæ effectus praxsentium impediri posset quomodolibet vel differri, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus habenda esset in praxsentibus mentio specialis, & quæ praxsentibus volumus haberi pro sufficienter expressis, ceterisque contrariis quibuscunque.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ inhibitionis, declarationis, constitutionis & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praxsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ

a Vide Cons. Trid. Sess. 23. de reform. c. 1. circa finem. & Sess. 24. de reform. c. 11. § qua verò privilegia.

M. CCCC.

CAP. IV.

¶ *Præmissis tenore duarum constitutionum, dicit, quod Hospitalarii sancti Iohannis ex statuto, consuetudine, vel privilegio habentes annalia beneficiorum vacantium, percipere debent portiones, quam haberent beneficia obtinentes, si in illis essent residentes.*

Joannes XXII. Magistro & Fratibus hospitalium sancti Iohannis Hierosolymitani.

Exhibita nobis ex parte vestra petito continebat, quod dudum post constitutionem per nos editam, qua specialiter & expressè cavetur, quod habentes annalia in Ecclesiis de consuetudine, privilegio, vel statuto, qui ratione dictorum annalium fructus primi, vel secundi, vel alterius cuiuscunque sequentis anni beneficiorum vacantium sibi hæcenus in totum vendicaverant, nihil exinde ultra summam, pro qua unumquodque beneficiorum ipsorum consuevit in decima solutione taxari, prætextu cuiusvis privilegii, consuetudinis, vel statuti, quovis modo perciperent, sed ipsius summæ perceptione, dumtaxat deberent esse contenti, totali residuo prædicta obtinentibus beneficia remansuro: nisi forsan illi, qui fructus illos soliti essent cum integritate percipere, mallet ipsam habere residuum, & obtinentibus beneficia dimittere summam memoratam: quo casu percipiendi quod mallet, erat eis optio derelicta. Quandam aliam declaratoriam constitutionem fecimus, in qua specialiter cavebatur, quod si huiusmodi beneficium obtinentes in Ecclesia, in qua specialiter illud beneficium existeret, minime residerent, ad debitum servitium impendendum Capitulo ejusdem Ecclesie nihil deberet accrescere: cum cessante causa, cessare debeat pariter, quod vicebat. Quodque ex verbis declarationis huius satis innuēbatur, quod fructus beneficiorum non residentium accrescere debent habentibus annalia memorata. Verum ex eo, quod in declaratione dicta non continetur expressè de perceptione annalium beneficiorum vacantium vobis debitorum de prædictis consuetudine, privilegio, vel statuto quoad fructus non residentium in eisdem, qui vobis accrescere debent, nullum adhuc commodum assequi potuistis: licet (ut præmittitur) dicti fructus Capitulo non accrescant. Quare nobis humiliter supplicastis, ut quod in huiusmodi declaratione nostra tacite innuitur, declarare expressius dignaremur. Nos itaque petitionem vestram juri consonam æstimantes, ac propterea in hac parte quieti & indemnitati vestrae providere volentes, præsentis oraculo declaramus, quod fructus prædictæ Ecclesie vel beneficii vacantis, cujus annalia, in quibus consistunt, debentur vobis ex privilegio, consuetudine, vel statuto, etiam pro ea parte, quæ obtinentibus Præbendam vel beneficium huiusmodi (si in Ecclesia, ubi illa consistunt, personalem residentiam facerent) deberentur, si non resideant ibidem vere vel interpretative, utpote per speciale privilegium Apostolicum, vel alias ex causa rationabili ab huiusmodi residentia legitime excusentur: cum dicta pars (ut præmittitur) Capitulo non accrescat, vobis accrescere debet, secundum intentionem, & mentem declaratoris memoratæ. Nulli ergo omnino hominum, &c. ut supra. Datum Avinion. Calend. Martii, Pontificat. nostri Anno 2.

^a L. adigera. §. quamvis. ff. de jure patron. cap. cum cessante. de appellat.

DE PœNIS.

TITULUS VIII.

CAP. UN.

¶ *Episcopus Caturcen. propter varios excessus per ipsum perpetratos, præsertim quia sibi Apost. sui subditis & sibi ipsi injuriosus fuerat, varias pœnas incurrit: quoniam perpetua depositionis sententiam meruit, privatusq. suis Pontificali, Sacerdotali & alia qualibet officio, & ad perpetuum carcerem condemnatus. Doltrina vitæ hic nobis tribuitur: ut scilicet cognoscamus crimina & excessus, pro quibus Prælati deponi possit. Facit ad hoc c. veritatis. extra. de dolo & contum. & c. ex literis. & c. tanta est clavus Petri. de excessi. Prælat. Et nisi antiqui libri hoc c. sub tit. de pœnis. annotavissent, sub tit. de excessi. Prælat. positum fuisset.*

Joannes XXII.

DIVINIS exemplis, quæ nostrorum debent esse actuum regula, patenter instrumur, aures nostras subditorum à suis præpositis oppressorum indebitè, & aggravatorum injuriè, non obturare clamoribus, sed ipsi ipsas potius compassivis affectibus inclinare: ut si per solertis inquisitionis indaginem clamores huiusmodi opere a completos esse viderimus, liberationis opportuna remedium sollicitis studiis apponamus: pœnâ nihilominus debitâ puniuntur in hanc patratorum qualitatem excessuum illicitos oppressores. Omnipotens etenim Dominus audito clamore populi sui, propter duritiam eorum, qui operibus præerant, dolentis, ad liberandum eum descendit: & summi templi præposito, qui juxta nominis interpretationem in vias pravas iniquè diverterat, comminando sic ait e: [Expellam te de statione tua, & de tuo ministerio te deponam.] Dudum siquidem famâ gravi, clamore frequenti, & querelâ febilibus subditorum deferentibus nobis Hugonem Geraldum olim Caturcen. Episcopum, de multiplicatis excessibus, oppressionibus gravibus, enormibusque criminibus esse reum: Nos mala huiusmodi nolentes ante credere, quàm probare, super illis inquisitionem per nos & per alios fieri fecimus diligentem. Et veniunt inquisitionis ipsius viso & examinato processu, luculenter invenimus, quod ejus fuerat vitiosus ingressus, cum per ambitionem nimiam & per abrupta timoniacæ pravitatis ad Pontificalem ascendisset honorem. Progressus autem ejus (ut execrando conveniret initio) injuriosus extiterat quoad tria. Primum videlicet quoad Apostolicam sedem, cui licet ipsum honorasset in multis, & tandem ad Episcopalis dignitatis apicem promovisset) terga vertens, non faciem, contemptum pro gratia, maleficium pro beneficio, & vituperium retulit pro honore. Appellationibus interdum ad sedem ipsam ab eo vel Officialibus ejus per subditos oppressos emissis, nedum deferre contempnibiliter renuens, sed eas verbo vilipendens & factis, suis præcipiendo ministris, quod de appellationibus huiusmodi non curarent, ac nihilominus appellantes (quibus contra oppressiones debuere esse appellatio ipsa remedium) nunc per captionis injuriam, nunc per spoliationem beneficiorum, & alias indebitè assilendo multipliciter, non absque vitio ingratitude violans juramentum fidelitatis ab ipso præstitum dictæ sedi: nec veritas matris Ecclesie transgressionem apertam, nonnullis quandoque per suas patentes literas de vacaturis mandavit beneficiis provideri, vias ad vacationem eorum aperiens nimis illicitas & suspectas: perniciosus etiam fuit, & frequens literarum Apostolicarum abusus. Secundò verò, quantàm ad subditos, erga quos non paterat vel pastoris peregit officium, quinimò tanquam fur improbus, crudelisque tyrannus, sub pallio charita-

^a Gen. 12. ^b Exod. 3. ^c Esâ. 22.

tivi subsidii in cunctis terroribus, violentiis & injuriis illatis, dolosis inductionibus, & fraudibus exquisitis, velut recurfor iniquus, extortionibus eos intolerabilibus prae gravando, nunc binas in anno, nunc plures in die, nunc alias nimium excessivas, & Ecclesiis importabiles, utpote multiplicato eversionum numero canonibus definito, interdum per se, interdum per alios procuraciones exigendo, pro libito visitationis officio quandoque nullatenus, & regulariter non ad fructum correctionis, sed ad saturanda cupiditatis affectum impenso, ad alios quaxtus illicitos & damnatos, suum exacuit frequenter ingenium, nec de modo, nec de causa curavit. Et cum invenit subditos suis in hoc reprobandis affectibus non parentes, nec alias ab eis exigere potuit concupita, calumniosas delationes fieri, contra eos lites moveri, & diversa eis gravamina subdole procuravit pluries inferri. Præterea non citatos legitime, nec convictos etiam, aut confessos, suis privavit beneficiis, occasionem pro causa confingens, non rationem in his, sed tyrannidem potius prosequens personalem. Multa falsa scienter instrumenta dictavit, per suos illa faciens Notarios publicari, & ut illis, qualem ipse habuerat, ad Ecclesias præberet ingressum, iustitiam ei præsentatos, seu institutionis suæ eis concedere literas sæpius renuit, nisi primatibus certa sibi & magna pecunia propter hoc exoluta. Multa Ecclesiastica beneficia, nunc permutationis prætextu, nunc verò simpliciter in suis manibus resignata, modo jure (ut prætendebat) ordinario, modo super hoc (ut dicebat) Apostolico munimine indulto, de facto scienter contulit: intervenientibus fraude, pacto, & simoniaca pravitate subiectas sibi Ecclesias occupans, earum redditus usurpavit: & sic in suis fuit corruptus iudiciis, processum eorum, & finem in pecuniarium commodum ordinando, quandoque iustificans impium, innoxium injuste condemnans: sic & alios corrumpere iudices pro obtinenda super oppressio nibus inchoatis injusta victoria nisus fuit. Tertio, quantum ad se, ut qui sibi nequam existeret, nulli alii bonus esset, suæ namque famæ prodigus, se perjuriis patenter involvit, irregularitatisque laqueis irretivit, & (quod referre pudet) in corpus suum fornicando peccans per continuatum incontinentiæ vitium, quo se dudum seddaverat, Pontificali postea decoratus honore, in sua ponere gloria maculam, & femora sua non erubuit mulieribus inclinare. In his quidem ejus sic reprehendendi ingressus, sic scandalosus, perniciosus exemplo progressus, ut vitio hujusmodi, sive culpis nescius finem imponere, & periculosus egressus, cum adeo foret in ipso habitata malitia, quòd (remanente sibi ad solita facultate) in iniquitatis opere voluntas sibi deficere minime speraretur. Propter quod, ne prioribus pejus committeret, illud solum æstimamus salubre remedium; ut quod velle non poteramus auferre, eriperemus vel posse. Nos itaque super præmissis & pluribus aliis ejus nefandis excessibus cum fratribus nostris ex sano consilio deliberatione cohabitâ diligenti, in præfatum Hugonem Geraldii, qui se omni honore ac dignitate reddidit tam indignum, quiq; ob suas iniquitates, ne præsit, est abiecius à Deo, suis ligatum peccatis, omnique honore ac dignitate Pontificali jam privatum à Domino, de consilio omnium & singulorum fratrum ipsorum, perpetuæ depositionis sententiam duximus promulgandam: Pontificali eum, & Sacerdotali, & alio quolibet officio privantes, & ad perpetuum carcerem condemnantes: ut ibi committere discessantibus agar poenitentiam de commissis. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostræ promulgationis & condemnationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Avinion. XV. Calend. Junii, Pontif. nost. Anno 2.

DE POENITENTIIS ET REMISSIONIBUS.

TITULUS IX.

CAP. I.

¶ Centesimo quoque anno visitantibus basilicas Petri & Pauli Apostolorum, plenissima peccatorum remissa conceditur.

Bonifacius VIII.

ANtiquorum a habet fida relatio, quòd accedentibus ad honorabilem basilicam Principis Apostolorum de urbe, concessa sunt magna remissiones & indulgentiæ peccatorum. Nos igitur, qui iuxta officii nostri debitum salutem appetimus & procuramus libentius singulorum, hujusmodi remissiones & indulgentias omnes & singulas ratas & gratas habentes, ipsas auctoritate Apostolica confirmamus & approbamus, & etiam innovamus, & præsentis scripti patrocinio communimus. Ut autem beatissimi Petrus & Paulus Apostoli eo amplius honorentur, quòd ipsorum basilica de urbe devotius fuerint à fidelibus frequentata, & fideles ipsi spiritualium largitione munerem ex hujusmodi frequentatione magis senserint se referros: Nos de omnipotentis Dei misericordia, & eorumdem Apostolorum ejus meritis, & auctoritate consiliis, de fratrum nostrorum consilio, & Apostolicæ plenitudine potestatis, omnibus in præfenti anno millesimo trecentesimo, à festo Nativitatis Domini nostri Jesu Christi præterito proximè inchoato, & in quolibet anno centesimo secundo, ad basilicas ipsas accedentibus reverenter, verè poenitentibus & confessis, vel qui verè poenitebunt, & consistebunt in hujusmodi præfenti, & quolibet centesimo secundo annis, non solum plenam & largiorem, imò plenissimam omnium suorum concedemus & concedimus veniam peccatorum: Statuentes, ut qui voluerint hujusmodi indulgentiæ à nobis concessæ fieri participes, si fuerint Romani, ad minus XXX. diebus continuis, seu interpolatis, & saltem semel in die: Si verò peregrini fuerint, aut forenses, simili modo diebus XV. ad basilicas easdem accedant. Unusquisque tamen plus merebitur, & indulgentiam efficacius consequetur, qui basilicas ipsas amplius & devotius frequentabit. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, approbationis, innovationis, concessiois, & constitutionis infringere, &c. Datum Romæ apud sanctum Petrum, VIII. Cal. Mart. Pontif. nost. Anno 6.

CAP. II.

¶ Annua Indulgentia, sive plenaria remissa, qua olim dabatur quolibet centesimo anno omnibus verè poenitentibus & confessis, visitantibus basilicas beatorum Petri & Pauli, per istam extravagantem ad annum quinquagesimum reduitur.

Clemens VI. Archiepiscopus Tarracon. ejusq; Suffraganeus.

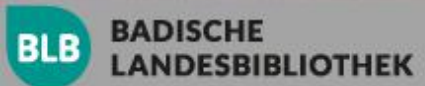
UNigenitus Dei filius de sinu Patris in utero dignatus est descendere matris, in qua & ex qua nostræ mortalitatis substantiam divinitati suæ, in suppositi unitate, ineffabili unione conjunxit, id quod fuit, permansens, & quod non erat, assumens: ut haberet, unde hominem lapsum redimeret, & pro eo satisfaceret Deo Patri. Ubi enim venit plenitudo temporis, & misit Deus filium suum factum sub lege, nam ex muliere, ut eos

a Vide Dist. scholasticas l. 4. sent. dist. 19, 20. & 21. inde enim sunt aperta, qua traduntur in textu & glossa. adde Rossensem, contra Luth. art. 17. & aliquot sequentibus. b ad Gal. 4.

qui sub lege erant, redimeret, ut adoptionem reciperent libertati. Ipse namque factus a nobis a Deo sapientia, iustitia, sanctificatio, & redemptio, non per sanguinem hircorum, aut vitulorum, sed per proprium & sanguinem introivit semel in sancta, æternam redemptionem inventam. Non enim e corruptibilibus auro & argento, sed suis ipsius agni incontaminati & immaculati pretioso sanguine nos redemit: quem in ara crucis innocens immolatus non guttam sanguinis modicam, quæ tamen propter unionem ad verbum pro redemptione totius humani generis suffecisset, sed copiose velut quoddam profuvium nostris effudit, ita ut à planta ad pedis, usque ad verticem capitis nulla sanitas inveniretur in ipso. Quantum ergo exinde, ut nec supervacua, inanis, aut superflua tanta effusionis miseratio redderetur, thesaurum militanti Ecclesie acquisivit, volens suis thesaurizare filiis pius pater, ut sic sit infinitus thesaurus hominibus, quo qui usi sunt, Dei amicitia participes sunt effecti. Quem quidem thesaurum non in sudario e repositum, non in agro f absconditum, sed per beatum Petrum, & rationabilibus causis, nunc pro totali, nunc pro partiali remissione pœnæ temporalis pro peccatis debita, tam generaliter, quam specialiter (prout cum Deo expedire cognoscerent) verè pœnitentibus & confessis misericorditer applicandum. Ad cuius quidem thesauri cumulum beate Dei genitricis, omniumque electorum à primo iusto usque ad ultimum merito, administratum præstare noscuntur: de cuius consumptione, seu minutione non est aliquatenus formidandum, tam propter infinita Christi (ut prædictum est) merita, quam pro eo, quod quanto plures ex eius applicatione trahuntur ad iustitiam, tanto magis accrescit ipsorum cumulus meritorum. Quod fel. rec. Bonifacius Papa VIII. prædecessor noster pie (sicut indubie credimus) considerans, & attentam meditatione revolvens, quantum apud homines gloriofi Principes terræ Petrus & Paulus (per quos Evangelium Christi Romæ resplenduit, & per quos Ecclesia religionis sumpsit exordium, qui facti Christiani populi per Evangelium genitores, gregis Domini pastores, fidei lucerna, Ecclesiam columna, præ cæteris Apostolis peculiari quâdam prærogativâ in ipso Salvatore fidei virtute præcellunt: Quorum uni, scilicet Apostolorum Principi, sicut bono dispensatori, claves regni cœlorum commisit: Alteri, tanquam idoneo doctori, magisterium Ecclesiasticæ eruditionis innoxit) in speciali veneratione haberi debeant, & debita honorificentia venerari, pro ipsorum memoria recolenda crebrius, & reverentia à cunctis Christi fidelibus eis devotius adhibenda, ipsorumque patrocinio favorabilius assequendo, in consumptibilem thesaurum huiusmodi pro excitanda & remuneranda devotione fidelium voluit aperire: decernens de fratrum suorum consilio, ut omnes, qui in anno à Nativitate Domini M. CCC. & quolibet anno centesimo extune secuturo, ad dictorum Apostolorum basilicas de urbe accederent reverenter, ipsasque si Romani ad minus XXX. si verò peregrini aut forenses fuerint, quindecim diebus continuis vel interpolatis, saltem semel in die, dum tamen verè pœnitentes & confessi existerent, personaliter visitarent, suorum omnium obtinerent plenissimam veniam peccatorum. ¶ Nos autem attendentes, quod annus g. quinquagesimus in lege Mosaicæ (quam non venit Dominus solvere, sed spiritualiter adimplere) Jubilæus remissionis & gaudii, sacerque dierum numerus, quo lege fit remissio, censebatur: quodque ipse

quinguenarius numerus in Testamentis, Veteri quidem ex legis datione, Novo ex visibili Spiritus Sancti in discipulos missione, per quem datur peccatorum remissio, singulariter honoratur. Quodque huic plura & grandia divinarum adaptantur mysteria scripturarum: & clamorem peculiaris populi nostri Romani, videlicet hochumiliter supplicantis, ac nos ad instar Moyli & Aaron, per proprios & solennes nuntios ad hoc destinatos specialiter orantis pro toto Christiano populo, & dicentis: Domine, aperi eis thesaurum tuum, fontem aquæ vivæ, desiderantes benignius exaudire, non quidem ut sicut illius Israëliti populi indurati cesset murmuratio, sed ut istius prædilecti populi, & cunctorum fidelium augeatur devotio, fides splendeat, spes vigeat, charitas vehementius incalescat: Volentesque quamplurimos huiusmodi indulgentiæ fore participes, cum pauci multorum respectu propter vitæ hominum brevitate valeant ad annum centesimum pervenire, de fratrum nostri consilio prædictam concessionem indulgentiæ ex superscriptis & aliis iustis causis ad annum quinquagesimum duximus reducendam. Statuentes de fratrum consilio prædictorum, & Apostolicæ plenitudine potestatis, ut universi fideles, qui verè pœnitentes & confessi in anno à Nativitate ejusdem M. CCC. quinquagesimo proxime futuro, & deinceps perpetuis futuris temporibus de quinquaginta in quinquaginta annis prædictas eorundem Petri & Pauli Apostolorum basilicas & Latetan. Ecclesiam, (quam inclityæ recordationis Constantinus, postquam per beatum Silvestrum, sicut per eisdem Apostolos Deo revelante cognovit, renatus fonte baptismatis fuerat, & à contagio lepre mandatus, in honorem Salvatoris construxisset, quamque idem beatus Silvester novo sanctificationis & chrisimationis genere dedicasse legitur, & in cuius Ecclesie parietibus præfati Salvatoris imago depicta primùm toti populo Romano visibiliter apparuit, devotius veneranda, quam ex his & aliis certis & rationabilibus causis, ut ipsa Ecclesia pariter indulgentiæ prædictæ privilegio decoretur, & devotus ab eodem Salvatore, qui in præfatis Apostolis mirabilis prædicatur, eorum meritis & precibus indulgentiæ mereatur percipere largitatem, in hoc censuimus venerandam) causâ devotionis modo prædicto visita verint, plenissimam omnium peccatorum suorum veniam consequantur, ita videlicet, ut quicumque voluerint indulgentiam huiusmodi assequi, si Romani, ad minus XXX. si verò peregrini aut forenses, modo simili XV. diebus ad prædictas basilicas & Ecclesiam accedere teneantur: Adiacentes, ut si etiam, qui pro ea consequenda ad easdem basilicas & Ecclesiam accedent, post iter arreptum impediti legitime, quò minus ad urbem illo anno valeant pervenire, aut in via, vel dierum prætaxato numero non completo in dicta urbe decesserint, verè pœnitentes (ut præmittitur) & confessi, eandem indulgentiam consequantur. Omnes nihilominus & singulas indulgentias, per nos vel prædecessores nostros Rom. Pontifices prænominatis, quàm aliis basilicis & Ecclesiis de dicta urbe concessas, ratas & gratas habentes, ipsas auctoritate Apostolicâ confirmamus & approbamus, ac etiam innovamus, & præsentis scripti patrocinio communitimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reductionis, constitutionis, &c. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, & dictorum Petri & Pauli Apostolorum sese noverit incursum. Datum Avenion. VI. Calend. Februar. Pontif. nost. An. 1. ¶ Quocirca fraternitati vestræ per Apost. scripta mandamus, quatenus singuli vestrum, in singulis vestris civitatibus & diocesis prædictas nostras literas subditis vobis clero & populo publicetis, & intelligibiliter exponatis, ut annoente Dominus ad promerendam huiusmodi indulgentiam se disponant. Ceterùm, quia præsentis literæ nequirent forsitan propter viarum discrimina, vel alia legitima impedimenta singulis

a 1. Cor. 1. b Ad Hebr. 9. c 1. Petr. 1. d Esaja 1. e Luc. 19. f Matth. 19. g Levit. 25. 4. ubi plerumque de anno quinquagesimo, sive Jubilæo.

vestrum commodè presentari, volumus quòd per te frater Archiepiscopo, dictarum literarum transumptum manu publicè scriptum, tuoque munitum sigillo vobis fratres suffraganei transmittatur: cui velut originalibus literis adhiberi volumus plenam fidem. Datum, &c.

CAP. III.

¶ Constitutio casus Papa reservatos comprehendens, certis ex causis hic ponitur, à quibus nullus potest absolvere sine speciali licentia sedis Apostolica.

Paulus Venetus Papa II.

ET si Domini gregis salutem semper intenti, singulis cum humilitate poscentibus ea benignè concedere studeamus, per quæ (peccatorum mole deposita) salus ipsa succedat, & ab hostis humani generis servitute eripias animas lucrificamus Altissimo, qui nobis eas suâ bonitate commisit: id tamen propensiori studio præcavendum esse censuimus, ne (cujusvis indulgentiæ, remissionis vel facultatis obtentu) Christi fideles procliviores ad illicita in posterum committenda reddantur, aut veniæ facilitas à eis peccandi tribuat incentivum. Hæc itaque consideratione habitâ, olim emanavit à nobis constitutio tenoris subsequenti, videlicet: Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster, Dominus Paulus divinâ providentiâ Papa secundus, qui pridem super plenariis remissionibus, quæ semel in vita, & semel in mortis articulo concedantur, formam & normam instituit, ne passim sine exceptione quorumcumque criminum procliviores redderentur homines ad peccandum, per regulam in cancellariis Apostolica publicatam statuit & ordinavit, quòd in quibuscumque confessionibus & facultatibus abolvendi, casus infrascripti tanquam speciales sedis Apostolicæ reservati, semper intelligerentur excepti: Videlicet offensæ Ecclesiasticæ libertatis, Violationis interdicti ab eadem sede impositi, Criminum hæresis, Conspirationis in personam aut statum Romani Pontificis, seu cujusvis offensæ, inobedienciæ, seu rebellionis ejusdem Pontificis, vel sedis Apostolicæ, Presbytericidii, Offensæ personalis in Episcopum, seu alium Prælatum, Invasions, Deprædationis, Occupationis, aut devastationis terrarum Romanæ Ecclesiæ mediatè vel immediatè subiectarum: ac etiam invasionis Romipetarum, seu quorumcumque aliorum ad Romanam curiam venientium: Prohibitionis devolutionis causarum ad dictam curiam, Delationis armorum, & aliorum prohibitorum, ad partes infidelium, Impositionis novorum onerum realium vel personalium, Ecclesiis vel Ecclesiasticis personis, Simonis super ordinibus vel beneficiis assequendis, in eadem curia vel extra contractæ: Et generaliter in casibus contentis in bulla, quæ consuevit in die Coenæ Domini, per prædecessores suos Romanos Pontifices publicari: Considerans, quòd plerumque contingit suam sanctitatem hujusmodi facultates, & confessionalia, tam presentibus, quam absentibus, etiam oraculo vivæ vocis concedere: (ne prætextu concessionis hujusmodi, vel penitentes vel confessores in supradictis casibus fallantur, & fallant) statuit & decrevit, suis intentionis fuisse, & esse, per quascunque concessionem & facultates per suam sanctitatem, tam scripto, quam verbo factas, & in posterum faciendos, nemini licere irrititos dictis casibus absolvere, sine speciali suæ sanctitatis licentia: quinimò concessionem & indulta prædicta, quoad casus exceptos hujusmodi, nulli penitus suffragari. ¶ Ut autem ipsa constitutio (quæ dudum, scilicet quinto Calendas April. anni ab incarnatione Domini nostri Jesu Christi, millesi-

a Venia facultatis in contrarium trahitis delinquendi, c. us Clericorum. extr. de visa & honest. Clericorum.

mi quadringentesimi sexagesimi sexti, Pontificatus nostri Anno secundo, publicata fuit) eisdem Christi fidelibus plenius innotescat, nullusque illius ignorantiam prætere valedat in futurum: presentibus inseri fecimus, ut ad majorem omnium perveniat notionem. Nulli ergo omnino hominum liceat hæc paginam nostrorum statuti, ordinationis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicæ M. CCCC. LXVIII. quinto Nonas Mart. Pontificatus nostri Anno 7.

CAP. IV.

¶ Nulla confirmationis anni Jubilæi, publicata apud sanctum Petrum inde Nativitatis Domini, in qua continetur, quod annus Jubilæus est ad brevius tempus reduci, quàm olim esset: quoniam vigesimo quinto quoque anno cunctis fidelibus basilicis urbis Romanae hic expressas visitantibus, illius indulgentia conceduntur. Et illo durante, alia indulgentia ubique cessant. Sixtus IV.

Quemadmodum a operosi, vigilisque pastoris solertia oves suæ custodias deputatas, curat à ferarum præservare incursum, & ad statum prosperum foetu multiplicato perducere: ita quoque & nos (quibus dispositione superna universi gregis Domini sollicitudo commissa est) de supremis desideramus affectibus, & studiis nitimur indefessis, cunctos Christi fideles, quos à justitix semita hostis humani generis diabolica fraude avertit, deposita peccatorum sarcinâ, suo reconciliare auctori: ut æternæ felicitatis præmiis nostri redemptoris inextimabili charitate media potiantur, fiatque nostræ operationis ministerio, utilitate publicâ suadente, etiam per gratiarum susceptionem, quod eorum saluti conveniat, atque nostra & prædecessorum nostrorum ordinationes salutares debitis effectibus mancipentur. Olim siquidem felices recordationis Paulus Papa secundus, prædecessor noster, rationabilibus causis tunc expressis inductus, de venerabilium Fratrum nostrorum, tunc suorum (de quorum numero tunc eramus) consilio, annum Jubilæum ad brevius tempus providâ moderatione reducens, illum ad annum vigesimum quintum Apostolicâ auctoritate restrinxit, ac voluit, statuit, & decrevit ex causis prædictis, quòd singulis viginti quinque annis Jubilæus annus prædictus celebrari deberet: quòdque anno Domini M. CCCC. LXXIV. proxime futuro, videlicet à vigilia Nativitatis Domini nostri Jesu Christi, idem annus Jubilæus inciperet, & ut sequitur, finiretur: ac universi & singuli utriusque sexus fideles, qui beatorum Apostolorum Petri & Pauli basilicis, Lateranensem quoque & sanctæ Mariæ majoris aliarum urbis Ecclesiis statutis diebus devotè visitarent, omnes & singulas indulgentias, & peccatorum remissiones consequerentur, quas idem Pontifex sui que prædecessores anno Jubilæo hujusmodi basilicis & Ecclesiis prædictis visitantibus devotè concesserant, per quasdam primò, & deinde nos, qui (dicto prædecessore, sicut Domino placuit, sublato de medio) sumus divinâ disponente clementiâ ad apicem summi Apostolatus assumpti, & per alias nostras literas, ejusdem Pauli prædecessoris ordinationem, voluntatem, & statutum, ac omnia & singula in eisdem suis literis contenta, de fratrum eorundem consilio approbantes: Similiter statuiimus & ordinavimus, quòd annus Jubilæus prædictus, cum eisdem indulgentiis & remissionibus plenariis peccatorum, anno proxime futuro

a Vide extravagantem Gregorii XIII. incip. Dominus ac redemptor, quâ inducitur sanctus Jubilæus pro anno 1575. à vigilia

à vigilia Nativitatis ejusdem incipere, & ut sequitur, contineri debet: prout in singulis literis prædictis (quarum tenores præsentibus haberi volumus pro expressis) plenius continetur. ¶ Verum, quia postmodum tam nos, quam idem Paulus prædecessor noster, dum in humanis ageret, animarum salutem fidelium intenti, multorum Principum & aliorum Christi fidelium, ac devotorum personarum pulsati precibus, diversas indulgentias & peccatorum remissiones plenarias nonnullas Ecclesiis, monasteriis & piis locis duximus concedendas: propter quas populorum forsitan concursus ad basilicas & Ecclesias antedictas retardari, aut ipsius anni Jubilæi celebritas minui, vel intermitti posset, cum animarum non modico detrimento: Nos qui universorum credentium profectibus & saluti prospicere ex debito ministerii pastoralis adstringimur (ne propter aliarum indulgentiarum hæcenus à nobis, seu eodem Paulo, vel aliis prædecessoribus nostris concessarum, hujusmodi effusionem, hoc sanctum opus, ac remissionis & gratiarum Jubilæus intermitteretur, aut fideles ipsi a tanto munere reddantur experti) remediis opportunis providere volentes, omnes & singulas plenarias, etiam ad instar Jubilæi, ac etiam commutandi vota, aut super eis & male ablatis incertis, aut per usurariam pravitatem, vel alium illicitum modum extortis, dispensandi & componendi, aut illa sub certis modo & forma remittendi, & deputandi confessores, cum potestate absolvendi, etiam in casibus sedis Apostolicæ reservatis, facultates, concessiones, & indulta à nobis & eadem sede, vel illius auctoritate quibuscunque Ecclesiis, monasteriis, hospitalibus, & piis locis, universitatibus, fraternitatibus quibuslibet, tam in perpetuum, quam ad certum tempus, in vita, seu in mortis articulo, quovis modo, aut quavis causa, quomolibet concessas & concessas, & in posterum forsitan concedendas, vel concedendas, auctoritate Apostolicâ tenore præsentium & Apostolicæ potestatis plenitudine, usque ad nostrum & ejusdem sedis beneplacitum suspendimus, illasque durante beneplacito nostro & sedis prædictæ suspensiones esse volumus, nec interim alicui suffragari: indulgentias tamen basilicarum & Ecclesiarum dictæ urbis in suo plenario robore durantibus: Distinctis inhibentes, alias indulgentias (præter istas duntaxat) in locis publicis vel privatis prædicari aut nuntiari, earumque prætextu à quæstoribus a aliquid exigi quoquo modo. Quinimo quæstos & prædicatores quoscunque per locorum ordinarios a prædicationibus & quasiis hujusmodi faciendis, volumus & mandamus præsentium auctoritate arctari, sub censuris & pœnis Ecclesiasticis, de quibus visum fuerit opportunum. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum suspensionis, inhibitionis, mandati & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Tyburne anno incarnationis Domini, M. cccc. lxxiii. 4. Calend. Septemb. Pont. nost. Anno 3.

CAP. V.

¶ *Sextus tempore suo multas concessas indulgentias: quas eorum ex causis hinc revocat.*

Idem.

ETHI Dominici gregis salutem semper intenti, singulis cum humilitate postcentibus ea benigne concedere studeamus, per quæ peccatorum mole deposita salus ipsa succedat, & hostis humani generis servitute creptas animas liberemus Altissimo, qui nobis eas sua bonitate commisit: id tamen propensiori studio præcaven-

a Prædicatores quæstorios omnino abolevit Conc. Trid. Sess. 5. de reform. c. 2. 4. ult. & Sess. 21. de reform. c. 9.

dum esse censemus, ne cuiusvis indulgentiæ, remissionis, vel facultatis obtentu, Christi fideles procliviores ad illicita in posterum committenda reddantur, aut facilitas veniæ eis peccandi tribuat incentivum. Cùm itaque (sicut multorum fide dignorum testimonio accepimus) ob multitudinem facultatum per nos, vel auctoritate nostrâ concessarum, tam verbo, quam in scriptis, concessis exinde literis vel non, Prælati & personis Ecclesiasticis, etiam religiosis & secularibus utriusque sexus, Capitulis, Collegiis, Conventibus, hospitalibus, confratris, & universitatibus, tam in genere, quam in specie, sub electione, vel deputatione confessorum, qui eligentes eosdem, vel pro indulgentiis per nos concessis consequendis, ad Ecclesias & alia pia loca confluentes, seu ad aliqua in opera manus porrigentes adjutores, eandemque confratrum confratres & sorores, ac in hospitalibus prædictis decedentes, seu deservientes, aut eis ipse aliquid relinquentes, vel aliqua alia meritorum ministeria exhibentes, & in ordinibus proficentes, eorum confessione diligenter auditâ, in singulis etiam sedi Apostolicæ reservatis casibus semel in vita, & in aliis toties quoties, ac in morte plenariè, vel alias etiam ad effectum consequendi quascunque indulgentias plenarias, vel non plenarias, absolvere, & pœnitentiam salutarem eis injungere, emissâ quoque vota per illos quocunque in alia pietatis opera commutare libere & licite valeant: fideles præfati ad peccandum, & ad alia illicita committendum, nonnunquam procliviores existant, in non parvum periculum salutis animarum suarum: Nos qui Deo propitio ejusdem gregis Dominici (meritis licet insufficientibus) causam gerimus, & illum spiritalis thesauri clargitione cupimus ipsi Deo reddere acceptabilem: ne exinde clavium auctoritas deducatur in contemptum, ipsique ad peccandum procliviores (ut diximus) libentius prolabantur: Ex præmissis & aliis rationalibus causis animum nostrum moventibus, motu proprio (non ad alieujus nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera voluntate & deliberatione) auctoritate Apostolicâ tenore præsentium statuimus & ordinamus, quod de cætero prætextu facultatum hujusmodi concessarum à nobis, vel auctoritate nostrâ, & quas concedi quomolibet continget in posterum, verbo, literis, aut quavis aliâ scripturâ, etiam cum clausula, quod sola signatura sufficiat, etiam in favorem fidei & cruciatæ, nullus confessorum eorundem quempiam, cuiusvis status, gradus, ordinis, vel conditionis existat, & quacunque Ecclesiastica, etiam Episcopali, vel majori, aut mundana, etiam regali, & majori dignitate præfulgeat, qui offensæ Ecclesiasticæ libertatis, violationis interdicti ab eadem sede, impositi, seu hæresis, postquam fuerint de ea sententia liter condemnati, delati, seu publicè diffamati: conspirationis in personam aut statum Rom. Pont. seu cuiusvis offensæ, inobedientiæ, aut rebellionis ejusdem Pont. vel dictæ sedis, mutilationis membrorum, vel occisionis cuiuscunque in sacris ordinibus constituti: offensæ personalis in Episcopum seu alium Prælatum: invasionis, depradationis, occupationis, aut devastationis terrarum Romanæ Ecclesiæ mediata vel immediate subjectarum: ac etiam invasionis Romipetarum, seu quorumcunque aliorum ad Romanam curiam venientium: prohibitionis devolutionum causarum ad dictam curiam: delationis armorum & aliorum prohibitorum ad partes infidelium: impositionis novorum onerum, realium vel personalium, Ecclesiis vel Ecclesiasticis personis: simoniarum super ordinibus vel beneficiis consequendis in dicta curia vel extra eam contractæ, erimum quomolibet reus foret: Et generaliter in casibus contentis in literis, quæ consueverunt in die Cœnæ Domini publicari, prætextu hujusmodi facultatum absolvere, & per eos omnia peregrinationis ultramarinæ, & vil-

tationis liminum Apostolorum Petri & Pauli in Compositella, & castitatis ac religionis vota: Nisi ex speciali licentia, & certa scientia nostra, de qua demum constare censetur, cum in signatura nostra desuper manu nostra scriptum, aut in literis nostris expressum fuerit, nos ex certa scientia & de speciali gratia id concedere cum derogatione presentis constitutionis, illius de verbo ad verbum inserto tenore: non autem per clausulas id importantes: vel in articulo mortis constitutum, & tunc in casibus (in quibus satisfactio fuerit impendenda) facta satisfactio, vel idonea praestita cautione, commutare praesumant. Et si aliqui confessorum praedictorum contra presentem constitutionem quenquam absolvere, aut excepta vota praedicta commutare attentaverint, absolutio & commutatio huiusmodi nullius sit roboris vel momenti. Et contrascentes eo ipso excommunicationis sententiam incurrant, à qua (nisi in mortis articulo a constituti) ab alio, quam à Romano Pontifice absolvi non possint: Non obstantibus literis & constitutionibus huiusmodi, ac constitutionibus, & ordinationibus, &c. Et ne aliquis de praesentibus ignorantiam valeat allegare, mandamus eas in Cancellaria Apostolica, & audientia literarum contradictarum legi & publicari, ac inter extravagantes alias Apostolicas constitutiones in quaterno dictae cancellariae describi, &c. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrarum suspensionis, inhibitionis, mandati & voluntatis, &c. Datum Spira, Ann. Domini M. cccc. lxxviii.

DE SENTENTIA EXCOMMUNICATIONIS.

TITULUS X.

CAP. I.

Excommunicati sunt, qui palli aut promissionibus iustitiam vel gratiam a sede Apostolica obtinent, & qui tales non revelant: necesse absolutio facta conceditur.

Bonifacius VIII.

Excommunicamus & anathematizamus ex parte Dei omnipotentis, Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, auctoritate quoque beatorum Apostolorum Petri & Pauli, & nostrâ, omnes Clericos, Religiosos, & Laicos utriusque sexus, sive sint familiares curiae, sive alii undecunque, qui aliquod pactum fecerint, seu aliquod parvum vel magnum promiserint, vel promissionem receperint, aut ex pacto sive promissione, occulta vel manifesta, facta sub generalibus & plenarie non expressis, sive sit sub specialibus & expressis aperte verbis, quicquam dederint aut receperint, magnum vel parvum, vel promissionem de quacunque re aut utilitate propter hoc consequenda fecerint, vel receperint, pro aliqua iustitia sive gratia pro se aut pro alio in causis, vel iudiciis, seu alias per literas Apostolicas, & quibuscunque modis apud sedem Apostolicam obtinenda. Et si hanc sententiam ad promittentes & acceptantes, dantes & recipientes duximus extendendam. Illos quoque, qui aliquem sciverint culpabilem in praedictis, & nobis intra dierum trium spatium non retulerint, vel alicui, per quem ad nos verbum fideliter perfectum, simili decernimus sententia subiacere. Decernimus etiam, ut nullus hanc incurrens excommunicationis sententiam pro praedictis, vel aliquo praedictorum (absque speciali mandato) nostrae absolutionis beneficium valeat obtinere: nisi forsitan ad nos habere accessum non posset, in mortis articulo a constitutus. Nec etiam ad absolutionis gratiam admittatur, nisi prius quantum

^a Vide Conc. Trid. Sess. 14. de casibus reformatione, c. 7. b. Vide Conc. Trid. Sess. 14. c. 7. de casibus reformatione.

dedit vel recepit, integraliter pauperibus largiatur. Iustitiam vero sive gratiam sic obtentam nullius probris esse momenti volumus, omni que statimus carere effectu, & robore firmitatis. Sed & scienter orentes ipsis, simili sententia excommunicationis adstringimus: & reserantes nobis absolutionem eorum cum praemissis in omnibus ad poenas similes obligamus.

CAP. II.

Præmissa domini de interdito preventioni statum quod propter dominum debita non solvitur epi terra vel civitas sine speciali Pape licentia non interdicitur.

Idem.

Providè attendentes, quod ut frequentius, quamvis non sine causa, sine culpa tam enim multorum, interdicti sententia profertur, quodque si nonnulli iudices nimis prompti ad profertendas easdem, etiam in negotiis sive causis, quae interdum plus ex cupiditate, quam charitatis radice perspicuis iudiciis procedere solent, quodque interditi tempore divina organa suspenduntur & laudes, nec Ecclesiastica sacramenta ministrantur, ut solent: tolluntur mortuis seu minuuntur suffragia, praesertim per oblationem frequentem hostiae salutaris: adolecentes & parvuli participantes raris sacramenta, minus inflammantur & solidantur in fide: fidelium tepescit devotio, haereses pullulant, & multiplicantur pericula animarum. Praesentis constitutionis providentiam edicto, ut nulla Provincia, civitas, castum, villa, locus, territorium, vel districtus auctoritate ordinariâ vel delegatâ supponatur Ecclesiastico interdito pro pecuniario debito, vel pro cuiusvis moneta, vel pecuniae quantitate, quacunque oratione vel causa, seu quovis qualitate colore: pro eo maxime, quod ipsorum domini, rectores seu officiales, quocunque nomine censentur, aut incolae seu habitatores, aut singulares, & personae ipsorum, statuta vel statuenda, ordinata vel ordinanda terminis huiusmodi debitum seu quantitatem non solverint hactenus, aut in antea non solvent. Nos enim ex nunc decernimus irritum & inane, si secus hactenus extiterit attentatum, vel contigerit attentari, illudque revocamus omnino: Non obstantibus quibuscunque contractibus, obligationibus, pactis, conventionibus, compositionibus, submissionibus, iudicialibus, confessionibus, processibus, & sententiis super hoc habitis, vel habendis iuramentorum, poenarum spiritualium & temporalium, seu multatum appositione, vel quacunque alia firmitate vallatis. Nisi talis suppositio interdicti hactenus foret facta, vel in antea fieret de Apostolica sedis speciali licentia, & expressa per ipsius sedis potentes literas appatente.

CAP. III.

Andronicum Palaeologum se Imperatorem Graecorum nominantem, & haeresi ipsorum factorem, excommunicat. Item dicitur: omnes, cum eo firmantes societatem contrahentes, ipsi sedulo dicitur excommunicatos, & eorum terras Ecclesiastica supponenda interdito. Sancti praevenerunt homi, qua ab Ecclesia tenent: & talis societas seu confederatio nulla est. Fuit cap. ad Apostolicam de sinte. & re iud. lib. 6.

Clemens V.

Ad certitudinem praesentium, & memoriam futurorum Andronicum Palaeologum, qui Graecorum Imperatorem se nominat, tanquam eorundem Graecorum antiquorum a Schismaticorum, & in antiquato schismate constitutorum, & per hoc haereticorum, & haeresis ipsorum ac schismatis antiqui fautorum, de fratrum nostrorum consilio denunciamus excommunicationis sententiam: tam à canone incurrisse, ac ipsius fore sententiae vinculo innodatum. Ceterum universis & singulis Regibus, Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, & ceteris omnibus cupiscunque

^a Antiquarum.

praemi-

preeminenz, conditionis, status, necnon universitatis civitatum, castrorum, & aliorum locorum districtius inhibemus, ne cum eodem Andronico Palaeologo in huiusmodi excommunicatione manente, societatem vel confederationem aliquam contrahere sub quovis ingenio, vel machinatione praesumant: vel ei aliis in his, quibus excommunicatus est denunciatus à nobis, praestare consilium, auxilium, vel favorem publicum, vel occultum. Et si secus praesumptum facit, omnes singulares personas contrarium praesumentes (non obstante quolibet indulgentia sub quacunque forma verborum, vel expressione ipsius ab Apostolica sede concessa, vel in posterum concedenda, quam quoad hoc viribus volumus omnino carere) sententiam excommunicationis, quam ex nunc in ipsos ferimus, incurrere volumus ipso facto: Terras ipsorum & universitates praedictas, quae secus attentare praesumpserint, prout expedire videbimus, Ecclesiastico iuribus subiecte interdicto. Ad privationem omnium bonorum, quae à quibuslibet tenent Ecclesiis, & ad poenas alias spirituales & temporales, prout utile parabimus, processuri. Et nihilominus societatem & confederationem ipsas (etiam si poenatum & iuramenti additione vel quacunque fuerint alià firmitate vallatae) decernimus irritas & inanes. Datum Pictavis III. Nonas Junii, Anno 2.

CAP. IV.

Excommunicati sunt, qui literas à Papa ante suam coronationem concessas impugnant.

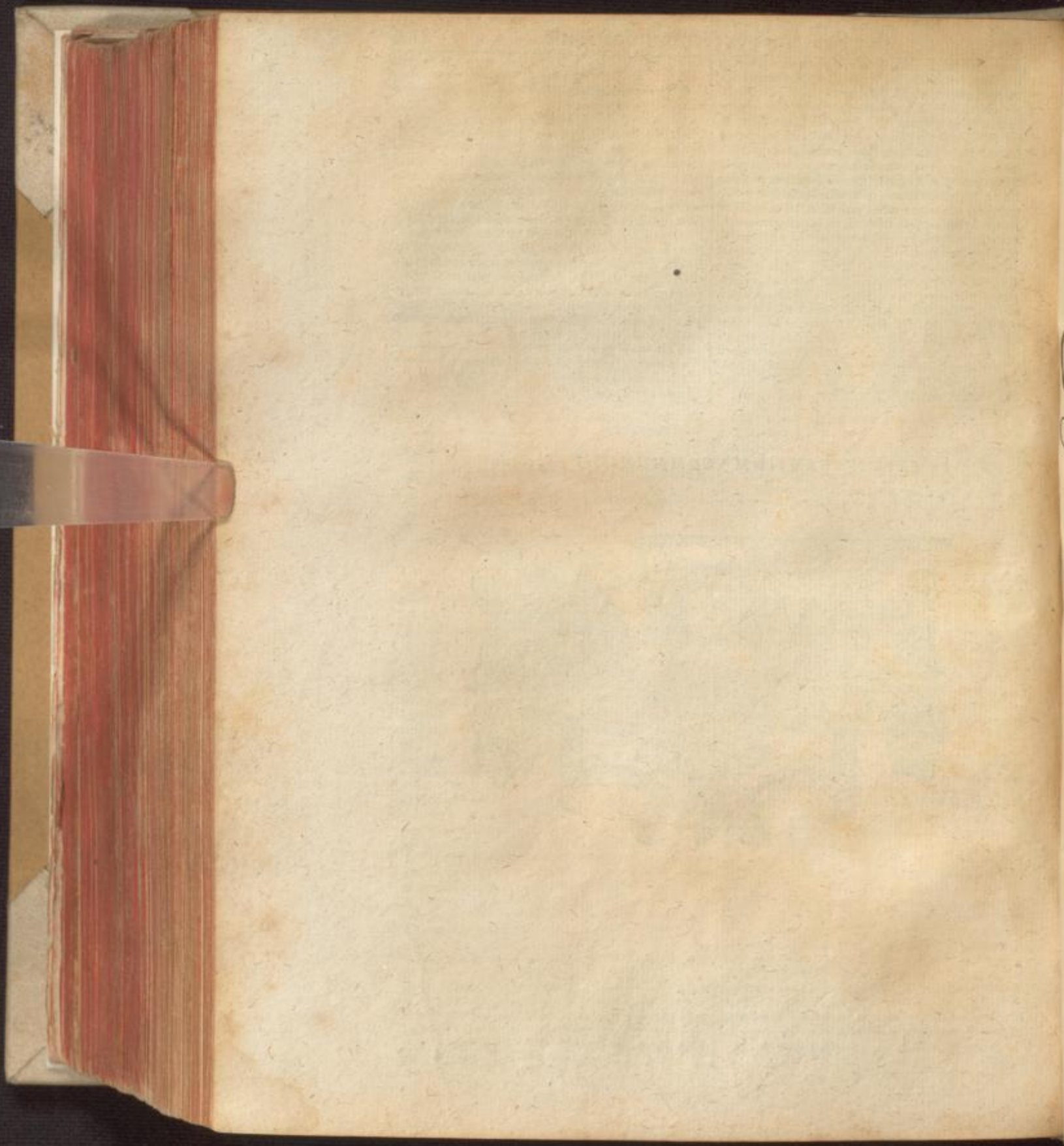
Idem a.

Quia b nonnulli (prout accepimus) contra doctrinam Apostoli suae prudentiae, quin potius imprudentiae innitentes, ac disceptare super his, de quibus eis non expedit, satagentes, asserere non veremur, quod summus Pontifex ante suae coronationis insignia se non debet intrmittere de provisionibus, reservationibus, dispensationibus, & aliis gratis faciendis, nec se in literis Episcopum simpliciter, sed electum Episcopum scribere: Nec etiam uti bulla, in qua nomen exprimitur ipsius. Nos talium temeritates compefcere cupientes, singulos, qui occasione huiusmodi aliquas literas nostras super negotiis quibuscunque concessas e, quae à nobis ante donationis nostrae insignis emanarunt, aut fuerint impugnare, excommunicationis sententiam innodamus. Datum apud Pefecum Burdegalenfis diocesis, Anno 2.

a Ioannes de Sylva in trakt. de benef. part. 1. q. 2. dum meminit huius extravagantis, eam tribuit Clem. 6. b Prov. cap. 8. sic ne invidiarum. extr. de consil. c Al. concessas.

EXTRAVAGANTIUM COMMUNIUM FINIS.

CA
QUI
CIU

JOAN.
conf

Nov